

podpore u svom bogatstvu, a iz rickonih
toga jasno prolazili, da im i oblasti idu
za ruku, koliko to moguće. Premda ste
Vi u rečenom članku jasno predložili štetu
i armoti, koja bi na nas pao u slučaju,
da u Njemoi uvuku u obično zastupstvo,
držimo ipak vriednim, da se ponovo na
to osvrnemo.

Bit će tomu desetak godina, što je
društvo južno željeznice (Südbahn) rasvilo
svoju djelatnost u ovih krajevih, to učinilo
od nesatno nekog Opatije svietosno
lječilište i kupalište. I danas vidi
veličanstvene palače, ubave ljetnike, krasne
perivoje, što rečenoga društva, što privat-
nika, rassute po tom divnom kraju na
podnožju starije Učke, a na žalu jadrans-
koga mora. Mi pristajemo, da je njemačka
ruka mnogo učinila za razvitak i napredak
Opatije i dugujemo joj a toga Larnost, ali
najjudičnije prosjedujemo proti tomu, što
nam ta ista ruka na posredovanju istarekom
tlu udara sponenik, koji pratom kaže prema
sjeveru — jedinom, kako oni tvrde, no-
sionu luči prosvjetak u ove krajeve!

Do sada se ožilno dokazali, da pra-
siru naš jezik, udarivši svagdje jedino njema-
čko napis, tako da lice svakog čestitog
rudoljuba obilja rumonilo od sčida, to se
nehote pita, da li se nalazi u eru Ger-
manije ili u onoj Opatiji, u kojoj se pred
desetak godina nije čula no hrvatska rief.
Uz to ne drže u svojoj obolosti ništa do
domaćeg dovjeka, namještajući samo tu-
đinice i ondje, gdje bi domaći dovjek naj-
bolje pristajao, samo da se dočopaju svoga
sudjenoga cilja, — da ponemče krasnu
našu Liburniju. A kamo čete ljepše do-
kazati, kako Njemci domaću ljude poštuju,
do onog, kadno htjedoše u svojoj gorljiv-
vošti za njemačku stvar isbristati a jednim
putom para pravo pomorskih kapotana,
da glasuju u prvom tielu, unatost jaanom
slovu zakona? Tim htjedoše omalovažiti,
inteligenciju u pomorskih ovih krajevih,
nobi li i u prvom tielu izvjestili pobedu
kod izborne žare, pa da onda raztrube u
svojih novinara tobožnju pobedu njemačke
tiele na ekrajnom kutu jadranskoga mora,
kako su to učinili prigodom poslednjih iz-
bora za občinu veprinačku, kadno je pukim
slučajem jedan jedini Njemac bio izabran
u zastupstvo. Sjećamo se, da je jedna njema-
čka novina tada donela uvodni članak
pod naslovom „Eppur si muove“, u
kojem je pričala silni napredak njemačke
miele u Liburniji i proricala akorašnju po-
bedu njezinu. — Nehote so pitamo, šta
bi ta novina pisala tekak onda, kad bi
nasom domaćom noslogom njemačka stranka
slavila pobedu u jednom izbornom tielu.

Te a i drugo činjenice potiču nas, da
se žilavo opremo svakom pokušaju, da ne
uvuku Njemci svoje prate u običinske po-
slove, jer iziskuje to od nas ne samo ljub-
lav do materinjeg jezika, nego i narodni
ponos i čast naša.

Kao što je svaki pojedinac sam kovč
svoje sroće, tako hođemo i mi Vološćaci
i Opatijci da budomo, jer smo potpunoma
uvjereni, da nas to po Bogu i zakonu ide

očekivanje. Sa glave stola, gdje se sjedio
naš Pepo, vrcalo se žalo kao varnice
izpod bata, a bat je u istinu bio Laoko
K, ono večeri naš impresario, koji Henne-
bergu nije dao ni odahnuti, gurajući ga
neprestano i opetujući mu ovaj ritornel:
„Daj, Pepo, još jedna!“

Nisi znao, čemu ti se više smijao.
Da li njegovom bezsmislenom go-
voru, u krajem je, ne zapor ni jedan put,
na temelju bezsmislenih pretpostava,
stvarao još bezzemeljne i ne zaključke,
da li njegovom mjadarskom govoru, koji
ti se, eudeč po eglasku, sbilja pričinjao
mjadarskim, ali kojega — kako reče —
nije ni on sam razumio; da li naposljed
svojgom nje maćkom govoru, gdje
zgodno upotrebljava krive epolinke i krivo
spreže glagolje. — U zdravici priustim
Slovenecem uspjelom satrom brno njihove
narodne protivnike. Al žala postignu svoj
vrhunac, kad Henneberg uz oponašati do-
lazak velikog župana, gdje vješto žigose
puzavost pučkog učitelja. Tuj čujes naj-
prije pucanjvu mužara, žurbu svjetline,
kako da ga što ljepše dočeka, a zatim
vidiš pučkog učitelja, kako se sa šehinom
u ruci protiskuje do njegove presvjetlosti,
gdje zastružuje u papirić, koji drži u šekiru,
ixpenta govor posro protivan onomu, što
bi htio da reče. Komično je bilo vidjeti,
kako se, isuzamši obilžnjog Pepota a, či-
tavo društvo drži za trbul.

Nenadkriživ je pak Henneberg u opa-
našnju naših narodnih običaja i napjeva.
Misliti, da na vlačite uš čujes razgovor
dvojice ličkih kirijaša, što po noći vozu
vino kući preko Velobite. Uz jednolični
glas zvonca (Henneberg udara u drvo čaše)
kirijaš, koji goni, razgovara sa svojimi

jer znatno, da čomo se timo odužiti naj-
ljepše patriotskoj dužnosti; jer znamo, da
„tuđin ima svoje,
ne posnade jade tvojoj!“

Vološćakom i Opatijcem

u oči izbora.

Dignite se otelom enagom
Voljom živom brat u brata,
Pokažite da ste sinci, prava djeca
Od Hrvata!

Nebo vam je dalo tako
Krasna mjesta, divna siela,
Postojbinu stanu sličnu
Od angjela!

Ne, ne dajte, da vam tuđin
Judor došo, njima ravne,
Ti alemi svojina su
Vaša davna!

Ne vjernute sladkog riefi,
Ni laskavom tuđjom aboru,
Skupite se, složno braćo,
Još u horu!

Dajte vašim, vašim samo
To kormilo vi u ruke,
Oni će vas čuvat snati
Svaki muklo!

Nije briga tuđjeg sina,
Kad vas patnja, bieda dere,
Tuđji sin vam samo za se
Ložaj stero!

Znajte samo, brat za brata
Živo rado — lahko gine . . .
Složno braćo, da vam zvizda
Sreće sine!

Zadar.

R. Katalinić Jeretov.

Pogled po svietu.

U Trstu, dne 6. septembra 1893.

Austro-Ugarska. Po najnovijih
viestih imalo bi se sastati carev. viefće
dne 10. oktobra. — Njeg. Vel. cesar
i kralj Franjo Josip I. boravi u Kra-
koviecu, u Galiciji, gdje su ovaj par
velike vojničke vježbe. Tuj je vladar
primio poglavara zemlje i Poljske pr-
vake, kojim je naglasio, kako je za-
dovoljan sa zastupnici poljskoga na-
roda na carevinskom viefću, gdje da
rade požrtvovno za državu i za Poljake.
— Ovih dana govorio je mladočeki
vodja dr. Greger svojim biračem kod
Mělnika, gdje ga vrlo svečano doče-
kaše. On reče medju ostalim, da još
nije nadošlo doba, da ostave zastup-
nici češkoga naroda carevinsko viefće,
nu da će doći vrijeme, kad će zapu-

konji; zove ih po imenu, jednoga psuje,
drugoga, koji mu je draži, miluje. Drugi
kirijaš dremlje, te na pitanja prvoga od-
govara pospano, zivajući. I glas zvonca i
razgovor kirijaša gubi se u daljinu, a to
sve izvadjja Henneberg riedkom vještinom.
Čuješ, kako se kola zastave kod krčme,
gdje se na opetovno lujanje kirijaša krč-
marica Maša oglašei kroz san svojim žen-
skim glasom, putiv kirijaše u krčmu. Tuj
so jedan opije, i ja neznam, da li sam
igda vidio koga tlo vješto oponašati pja-
nicu. — Isto tako vješto izvadjja Henneberg
izamjenito dozivanje dvojice pastira na paši.
Buru je smičha izvalbio njegovo opa-
našanje pjevačice J a m a n i o k o. U pjesmi:
„Domovino, domovino, raju žida mogar.“
naš Pepo takovom vještinom oponaša ko-
lorature ženskoga grola, da je gotovo ne-
poznativo, kako može u onoj snazi doprići
do one visine njegovo mužko grol.

Hennebergu poznati su k o m n a p-
jeviji gotovo iz ovih naših krajeva, i kod
je on. Slavonac, stao pjevati čat: riefkoje,
što više i budulake pjesme, u kojih su
gotovo sve sami poluglasi, jedak od go-
spode nije se mogao uzdržati, a da mu u
šali no dvičine: „Vi niste čovjek, a ja
odučevljen napjevi i rodnog.“ mi kraja,
obećah mu u kratkoj zdravici, da ću njego-
vu večer opisati u podlistku „N. Sloge“,
što ovo ovime i činim.

Zaključujom s primjebom, da je po
mojem mienju Henneberg, posvetic se slo-
zofiji, promišli svoje svanje, to da bismo
mi, kad bi on htio i uz podpuru sa kom-
petentur strano, stekli u njom komika,
koji bi nam bio na ponos i diku.
Anton Teronin.

stiti to viefće, koje nije u skladu sa
pravima kraljevine Češke.

Crnagora. Jedan talijanski list
piše, da će se na Cetinju ustrojiti ka-
tolička biskupija. Knez Nikola usta-
novio je na spomenu obodeke sve-
čanosti javnu knjižnicu, podativ joj
mnogo knjiga i 1000 for.

Srbija. Kralj Aleksander putuje
još po Srbiji, to je svuda oduševljeno
primljen. Obtuženi ministri doći će
ipak pred sudšte, kojemu će predje-
dati državni savjetnik Velimirović.

Rusija. Službeno je javljeno iz
Petrograda. Pruženo je vladi, da će
rusko ratno brodovlje posjetiti fran-
cezku luku Toulon. Taj posjet neće
biti samo uzvrat francezkomu ratnomu
brodovlju u Kronštadu, već i odmazda
Njemačkoj za prisutnost talijanskoga
kraljevića u Metzu kod njemačkih vo-
jničkih vježba. Tim će biti ujedno dana
velika zadovoljstina francezkomu na-
rodu za uvriedu, nanešenu mu od ta-
lijanske vlade, koja je pristala, da
kraljević ide u Lotaringiju.

Francezka. Prošle nedelje obav-
ljeni bijahu u Francezkoj uži izbori,
kod kojih se je opet ojačala vladina
stranka. Kod tih izbora propali su
vodje radikalnih republikanaca i bo-
napartistah.

Njemačka. Cesar Vilim razvija
sav mogući sjaj kod vojničkih vježba
u Metzu, da predobije za se nezado-
voljno francezko stanovništvo i da po-
kaže, kako je silna i bogata njegova
država.

Englezka. U englezkom parla-
mentu bijaše napokon prihvaćena i u
trećem čitanju zakonska osnova o po-
bljšanju stanja u Irskoj.

Franina i Jurina

Jur. Va Ameriku da su poslali iz Rovinja
punu barilu tartufi.

Fr. Sirote, da će Amerikani ž njih, valjda
tovare tustiti.

Jur. Ma za drugo i niau ko ne za „osliće“.

Fr. Ča bi reć šijor Juro, da va Lovrano
onako po velem bubaju po noći mlitice P
Jur. Ono šu što trobeda pripravljali za feštu
od „Leg“.

Fr. Km, bit će neć drugo.

Jur. Po moju duuu rećon ti istinu, da kada
šu finle provi, onda je doma zona mazu
za tambur sluzila.

Fr. Oho, tako su na dan fraji vaši „ka-
ligari i tisjari“ vucelo stali!

Jur. Nežnan oa šu ako ih ni ki nalukal.

Različite viesti.

Za družbu sv. Cirila i Me-
toda u Istri. Na sv. g. tujnika dra.
M. Laginja u Puli došli su sljedeći iznosi,
uloženi u „Istarsku posujilnicu“ u Puli na
knjižicu broj 87: Gg. Marin Sabić i A.
Fabrio Ivanov iz Starigrada (Dalmacija)
poslali su 48 kruna i 04 šilira (24 for. 32
nvd.), sakupljena nam, gdje postavio pod
arkadom novosagrađenoga „Hrv. Doma“
na bubanj pol litre vina i osminku ru-
nilina. Ne došlo nam žalibože najesta, da
tiskamo imena svih onih plemenitih natje-
čitelja, nego kličemo: Bog plati i do zgod-
e jtelje so još istareko srotli! — Gosp. Stj.
Gijivić u Trstu prigodom prvog pohoda
Kandičevog u novo „američko“ društvo,
„Hrvatake“ u Zagrebu, poslao je 17 for.,
sakupljenih u Jaški, objavljenih u ovom
listu od 21. kolovoza. — Gosp. Wilko Mo-

sković sakupio je medju nekolicinom čla-
nova „Hrv. Sokola“ for. 850, kako bijaše
jur. oglašeno. — Gospodja Elvira Karićka
u Triguir darovala je 5 for. — Gospudin
Gustav Modrušan, ljekarnik u Karlovcu,
poslao je (20 for.) na račun utemeljitelje
svote (L. obrok). Od nas hvata, a od Boga
plada!

Gosp. Ljudevit Furlani sabrao je
u veselom društvu Hrvata i Slovenaca
u gostioni kod „Senice“ u Beču for. 410,
te nam je sabranu svotu poslao. Živio!

„Obzor“ je primio od gosp. Stjepana
Topljaka u Sv. Ivanu-Zeloti 4 for., sabranih
kod vološ. gosp. Ante Reigera, župnika u
Bisagu. — Od gosp. Reigera iznirira u
Feldkirchu (Vorarlbergu) 1 for. u ime čla-
narine. — Dalje od g. Mije Filipčić 1
krunu. — Gosp. Ivan Kratić, župnik u Sv.
Petru-Curatore sabrao je u pripisalo 4 for.
40 nvd. — Od g. Prijo, Istrana, iz Senja-
8 for., sabranih u prijateljskom krugu pri-
godom zdravice biskupu dru. Jurju Posi-
loviću. — Dne 26. o. mj. vjenčao se je
u Zagorekom Hunu gosp. Mihajlo Šterk
mladiji, trgovac i posjednik u Maji, sa go-
spodjom Franjicom Margottić. Tom je
sgodom sakupljeno na predlog mladoženje
60 for. Živili rodoljubivi darovatelji!

Za družbu sv. Cirila i Metoda preda-
doše nadalje gosp. E. Kataliniću Jeretovu
u Zadru, u ime godinje članarine p. n.
gospoda: profesor Virgil Ponić 5 for., a
dr. Pero Klasić 3 for. Dopriinice pak po
1 for. p. n. gg.: Nikola Stinić, N. N., Joso
Modrić i S. Kolonija, a po 50 novč.: Ante
Kesić, A. Buljan iz Sinja i M. Radice.
Živili! Pomozite svi družbu sv. Cirila i
Metoda i Zadarski pojeronik poslao je već
svotu do sad sakupljenu od for. 184 bla-
gajniku dru. A. Stangeru u Voloskom.
„Nar. List“.

Blagajnik društva primio je nadalje
što sledi: Putem gosp. povjerenika Glure
Ružića u Rieci 87 for. 50 nvd., uplaćenih
od g. Ivana Randića iz Kostrene sa saldo
utemeljitelje svote. — Gosp. Nanić D.
u Našicah poslao na ime g. Schöma 5 for.
— Gosp. dr. E. Lilić iz Rieko poslao je
uplaćenih od g. A. Gaubara, krčmar na
Trzatu 12 for. kao god. članarinu, a 5 for.
sabranih med prijatelji. — Gosp. dr. Ivan
Zabar u Zagrebu putem g. G. Ružića na
Rieci poslao je 8 for. — Gosp. Jakov Ja-
ković, kapelan u Dugojresi sabrao na
Rokovu u župnom dvoru u Sv. Petru 4
for. 30 nvd. — Gosp. Šime Kvirin Kozulić
iz Maloga Lošinja poslao je 20 for. 50 nvd.,
sabranih tekudega mjeseca. — Gosp. C.
Pardo, ljekarnik u Campolongo kod Zra-
grada poslao god. član. i 25. — Na piru
gosp. I. Grgurina dne 24. i 25. tak. mje-
seca u Rukavcu sabrano je 50 for. 8 nvd.
— Velomozni g. prof. P. Pilvorčić, rektor
kr. hrv. sveučilišta u Zagrebu poslao je
10 for. slavim upravu „Narodnih Novina“
10 for. Istim putem i gosp. dr. Iv. Kukuljić
iz Vukovara 1 for. 25 nvd. — Gosp. Julije
Šedelić iz Vukovara poslao je sabranih na
Stjepanju u kući g. Stjepana Šedelića u
Trpinji 7 for. 15 nvd. — Gosp. L. T. B.
5 for. — Gosp. Bonigar A. Valtura poslao
for. 4 — Gosp. Ivan Fiamin iz Opatije sa-
brao 44 for. 50 nvd., a darovaše sljedeća
gospoda: Rajko Revelante, Karmina Škeri
po 2 for.; A. C. Fabiani for. 150; Ivan
Fiamin, Julija Fiamin, Pavao Justić, Bene-
detto Fiamin, Tonka Fiamin, Ivan Priskić,
Ivan Car, Jakov Jurković, Ivo Lotiš, Pavao
Jurković, Kost. Jožica, Jakov Jurković,
Aleksandar, Ivan Lotiš, Franca Justić, Ma-
rija Justić, Pavao Tomašić, Angela To-
mašić, Ivan Bradić, Regina Miran, Mate
Kundić, Anton Jurković, Ana Jurković,
Jurko Pečić, Juro Kuhar, Milka Jurković,
Virginija Miran, Patakvil Miran, Fran-
Monta, Miko Peršić, Albin Priskić, Petar
Jurković, Ant. E. Justić, Sanko Justić, Ma-
rija ud. Tomašić, Benedetto Furlan, Vinko
Jožica, Josip Sigulčić i Felice Poščić svaki
po 1 for. Živili! — Gosp. R. Katalinić
Jeretov iz Zadra sabrao i pripisalo 184
for. — Vološ. g. Don Miho Laginja, žup-
nik u Vepričnu sabrao i predao 9 for. 50
nvd. Uplatili su gg.: Don Miho Laginja,
Ivan Badić otac, Ivan Badić sin, Anton
Izra učitelj, Župan Franc kapelan, Blagar
Mate zvonar, svaki po 1 for. kano član-
arinu za g. 1893. Darovaše gg. Ikra Anton
učitelj i gospodja Josipa Grolvić po 1 for.,
a g. M. D. Babić u Sarajevu for. 150.
— Gosp. Kirchbaum Alaman u Vukovaru
sabrao dne 27. augusta u manastiru čč. oo-
fenzajevaca svetkućuju imendan č. o. gvar-
dijana prigodom zdravice domovini 15 for.
— Slavno urodništvo „Pučkog Lista“ u
Spljotu u smislu svoga članka u 16. broju
poslalo je 5 for. — Gosp. Ante Štrk na
Rieci poslao 389 for., koje uplatiše sle-
deća gospoda: Pajkarić Andre, dr. M. Ki-
sljak i M. Barac na Rieci svaki po 100
for., Bežimoni na Rieci 20 for., Bežimoni
na Rieci 10 for. — Gosp. I. Mišić iz Pule

pripisala
kavani
Gosp. I.
dao 25
imendan
župnika
Gavrani
Darovao
Tomašić,
Pavlović
Furst,
Herszog
Gavrani
vatske*
prvi ob-
čić na
od 100
bianti
jednoga
Slavna
grehu
slične
devit i
Čed. E.
sabranu
Virju
slavo i
Harazi
u Maji
Štrka
poslao
pripislo
I. H. T.
Gosp.
Dubušić
poslao
Pop A.
u Sv.
drija J.
upraviti
Mužina
govid,
pop M.
for. —
u Zim-
rovašo
dub. p.
Vcolav
dub. p.
Zimnju
svima I.
P.
M.
Balask
kod u
R.
podarić
V.
mj. dr.
Kapan
nika u
ljubom
kandid
erdanec
Ur.
vaško-
Z e n c
Njeg.
poldov
O.
inasti d
sati u
odborn
D.
I. Vran
svojtvo
u Pida
je upra
iz Mun
Hum i
M.
je duh.
dub. p.
D.
tjednji
V.
10. t. r
Sv. Ivan
Soklo
na ž t
dambura
vrlo bir
posve t
bez dr.
Ivanu. i
N.
mj. oba
rić nika
nika Iva
glavno p
O o r u
njegovin
Ođ.
dne 26.
gospodini
viću, s
O p t
i j a p r a
tanje, a
jednu oć
u Kastru

